

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 2Nt/52/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322010719
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Poperník
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4322010719.1

Uznesenie

Okresný súd Levice samosudcom JUDr. Lukášom Poperníkom v trestnej veci odsúdeného G. G. o návrhu riaditeľa ústavu na uloženie ochranného dohľadu odsúdenému, na verejnom zasadnutí konanom dňa 17.08.2022 na Okresnom súde Levice a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce formou videokonferencie, takto

rozhodol:

Podľa § 76 odsek 3 Trestného zákona za použitia § 78 odsek 1 Trestného zákona, súd ukladá odsúdenému G. G., nar. XX.XX.XXXX v W., bytom Q. XX/X, W., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, ktorý bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Komárno sp. zn. 3T/82/2021 zo dňa 17.01.2022, na trest odňatia slobody vo výmere 1 /jeden/ rok, výkon ktorého trestu končí dňa 25.10.2022, ochranný dohľad v trvaní 18 /osemnásť/ mesiacov.

Podľa § 77 odsek 1 písmeno a), písmeno b), písmeno c) Trestného zákona, odsúdený po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody je povinný dostaviť sa do dvoch pracovných dní po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody k probačnému a mediačnému úradníkovi okresného súdu, v ktorého obvode má bydlisko, oznamovať potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať, osobne sa hlásiť v určených lehotách a vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska; to neplatí, ak ide o pravidelne opakujúce sa vzdialenia, o ktorých bol probačný a mediačný úradník vopred informovaný.

odôvodnenie:

Riaditeľ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce podal dňa 07.07.2022 na tunajší súd návrh na uloženie ochranného dohľadu u odsúdeného G. G. pred skončením výkonu trestu odňatia slobody. Vykonaným šetrením z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Želiezovce súd zistil, že do výkonu väzby bol odsúdený dodaný príslušníkmi Policajného zboru dňa 26.10.2021 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra, kde bol umiestnený na výkon väzby so štandardným režimom. Jeho správanie a vystupovanie nebolo na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok nedodrжал porušením ústrojovej disciplíny, nezachovaním zásad slušného správania a opakovane nadväzovaním nedovolených kontaktov.

Disciplinárne potrestaný bol v troch prípadoch, a to:

- 10.11.2021 - pokarhaním za nezachovanie zásad slušného správania voči príslušníkovi zboru,
- 24.11.2021 - zákazom dvoch nákupov potravín, vecí osobnej potreby a iných vecí okrem základných a ďalších potrieb osobnej hygieny a základných potrieb na korešpondenciu za nadväzovanie nedovolených kontaktov,
- 14.12.2021 - umiestnením do samoväzby na dobu 3 dni za nadväzovanie nedovolených kontaktov.

Disciplinárne odmenený nebol.

V uvedenom ústave začal dňa 16.12.2021 vykonávať aj trest odňatia slobody. Jeho správanie naďalej nebolo na požadovanej úrovni. Opätovne sa dopustil nadväzovania nedovolených kontaktov. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol.

Do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce bol premiestnený dňa 18.01.2022 za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia. V rámci vnútornej diferenciacie bol odsúdený umiestnený na výkon trestu do diferenciacnej skupiny „C“. Stanovené krátkodobé ciele zaobchádzania sa u menovaného neplnia v oblastiach edukácie a zaraďovania do práce, v ostatných oblastiach sa plnia čiastočne.

V oblasti edukácie sú krátkodobé ciele zaobchádzania zamerané na dodržiavanie ústavného poriadku, disciplíny a zapájanie odsúdeného do aktivít pedagogického pôsobenia formou prednášok a besied s majetkovou tematikou. Do uvedených aktivít pedagogického pôsobenia sa nezapája. Je pedagogicky vedený k samostatnosti a k prevzatíu zodpovednosti za svoje konanie.

V jeho správaní a vystupovaní naďalej dochádza k disciplinárnym previneniam. Opakovane si neplnil riadne svoje pracovné povinnosti, nezachoval zásady slušného správania voči príslušníkovi zboru, nechal sa tetovať, prechovával nepovolené veci, fajčil mimo vyhradený priestor a prechovával lieky, ktoré nemá lekárom predpísané. V kolektíve odsúdených je znášavlivý, konfliktné situácie nevyvoláva. Vo svojich osobných veciach udržiava poriadok na primeranej úrovni. Funkciou z radov odsúdených nie je poverený.

Svoj voľný čas trávi prevažne pasívnym odpočinkom, sledovaním televízneho vysielania a hraním spoločenských a športových hier. O aktivity v rámci ponukového listu kultúrno - osvetovej činnosti prejavuje ojedinelý záujem. Väzenskú knižnicu doposiaľ nenavštívil. O duchovné aktivity záujem neprejavuje.

Odsúdený bol spočiatku pracovne zaradený na pracovisku s dozorom obuvníckeho charakteru, odkiaľ bol z dôvodu slabej pracovnej morálky na návrh zamestnávateľa vyradený. Aktuálne pracovne zaradený nie je z dôvodu nedostatku pre neho vhodných pracovných príležitostí a o ďalšie pracovné zaradenie ani neprejavuje záujem. Do výkonu činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty ubytovacích priestorov sa zapája len na podnet väzenského personálu. Vlastnú iniciatívu v tejto oblasti nevyvíja.

Disciplinárne potrestaný bol v siedmich prípadoch, a to:

- 07.04.2022 - umiestnením do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 4 dni za neplnenie pracovných povinností,
- 07.04.2022 - umiestnením do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 7 dni za neplnenie pracovných povinností,
- 27.05.2022 - umiestnením do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 5 dní za nezachovanie zásad slušného správania voči príslušníkovi zboru,
- 03.06.2022 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 5 dní za porušenie zákazu nechať sa tetovať,
- 23.06.2022 - prepadnutím veci za prechovávanie nepovolených vecí,
- 23.06.2022 - umiestnením do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 3 dni za porušenie zákazu fajčiť mimo vyhradených priestorov,
- 30.06.2022 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za porušenie zákazu nechať sa tetovať.

Disciplinárne odmenený doposiaľ nebol.

Sporadický písomný kontakt udržiava s družkou, sestrou a kamarátmi. Nárok na návštevu si doposiaľ uplatnil len v jednom prípade, návštevníci sa však na návštevu nedostavili. Kontakt formou telefonovania využíva.

Ani napriek intervenciám zo strany väzenského personálu nedošlo u menovaného k pozitívnej zmene správania. Odsúdený sa v minulosti opakovane dopúšťal trestnej činnosti rôzneho charakteru, čo poukazuje na nekritický postoj k jej páchaniu. Počas výkonu trestu odňatia slobody sú v jeho správaní a

vystupovaní opakovane zaznamenané nedostatky. Podmienky k udeľovaniu disciplinárnych odmien si nevytvára. Riziko recidívy trestnej činnosti je vysoké, resocializačná prognóza je nepriaznivá.

Odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie. Vzhľadom k tomu, že v minulosti bol opakovane súdne trestaný a užíval návykové látky pred výkonom trestu, nie je predpoklad, že po prepustení z výkonu trestu povedie riadny život. Z uvedeného dôvodu navrhuje riaditeľ ÚVTOS odsúdenému pred skončením výkonu trestu odňatia slobody uložiť ochranný dohľad.

Zástupca ÚVTOS Želiezovce na verejnom zasadnutí uviedol, že odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie. Vzhľadom k tomu, že v minulosti bol opakovane súdne trestaný a užíval návykové látky pred výkonom trestu, nie je predpoklad, že po prepustení z výkonu trestu povedie riadny život, na základe čoho navrhol odsúdenému pred skončením výkonu trestu odňatia slobody uložiť ochranný dohľad.

Na verejnom zasadnutí odsúdený G. G. uviedol, že s návrhom na uloženie ochranného dohľadu nesúhlasí. Ďalej uviedol, že vznáša námietku zaujatosti voči celému Okresnému súdu Levice, poukazuje na tú skutočnosť, že voči nemu bol zaujatý aj jeho pedagóg. V minulosti boli podávané návrhy zo strany ÚVTOS Želiezovce, ktorým Okresný súd Levice v celom rozsahu vyhovel, napr. preradenie do maximálneho stupňa stráženia, preto odsúdený žiadal o odňatie jeho vecí Okresnému súdu Levice a aby o nej rozhodoval Okresný súd Komárno, ktorý ho aj odsúdil.

S ohľadom na skutočnosť, že dôvodom námietky odsúdeného bol procesný postup súdu v konaní a celkovo bola jeho námietka založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31 Trestného poriadku, súd podľa § 32 odsek 6 Trestného poriadku o námietke zaujatosti nekonal.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, vzhľadom na vykonané dokazovanie má za to, že odsúdený vzhľadom aj na hodnotenie riaditeľa ústavu, spĺňa podmienky na uloženie ochranného dohľadu podľa § 76 odsek 3 Trestného zákona, a preto navrhuje návrhu vyhovieť.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že G. G. sa od roku 2008 až doposiaľ jedenásťkrát dostal do rozporu s Trestným zákonom, pričom sa jednalo o trestnú činnosť prevažne majetkového charakteru a odsúdenému boli ukladané prevažne nepodmienečné tresty odňatia slobody. V jednom prípade bol odsúdenému trestným rozkazom Okresného súdu Komárno sp. zn. 0T/27/2014 zo dňa 01.04.2014 uložený trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu za súčasného uloženia obmedzenia podrobiť sa ústavnému liečeniu závislosti od návykových látok, pričom odsúdený sa v skúšobnej dobe neosvedčil a bol mu nariadený výkon trestu odňatia slobody. Naposledy bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Komárno sp. zn. 3T/82/2021 zo dňa 17.01.2022 a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý odsúdený v súčasnosti vykonáva.

Z pripojeného spisového materiálu vedeného Okresným súdom Komárno pod sp. zn. 3T/82/2021 bolo zistené, že trestným rozkazom Okresného súdu Komárno sp. zn. 3T/82/2021 zo dňa 17.01.2022, bol obvinený G. G. uznaný vinným pre pokračovací prečin krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno g) Trestného zákona, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 1 rok so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Výkon uvedeného trestu odňatia slobody bol odsúdenému nariadený nariadením zo dňa 23.02.2022, predpokladaný koniec výkonu trestu je 25.10.2022.

Podľa § 76 odsek 3 Trestného zákona, súd môže na návrh prokurátora alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu uložiť odsúdenému pred skončením výkonu trestu odňatia slobody ochranný dohľad aj bez splnenia podmienok uvedených v odseku 2, ak vzhľadom na správanie počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody nemožno od neho očakávať, že po prepustení z výkonu trestu povedie riadny život.

Podľa § 77 odsek 1 Trestného zákona, odsúdený, ktorému súd uložil ochranný dohľad, je po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povinný dostať sa do dvoch pracovných dní po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody k probačnému a mediačnému úradníkovi okresného súdu, v ktorého obvode má bydlisko, a v rámci uloženého ochranného dohľadu a) oznamovať potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať, b) osobne sa hlásiť v určených lehotách a c) vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska; to neplatí, ak ide o pravidelne opakujúce sa vzdialenia, o ktorých bol probačný a mediačný úradník vopred informovaný.

Podľa § 78 odsek 1 Trestného zákona, ochranný dohľad sa ukladá na jeden rok až tri roky.

Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí súd zistil, že zákonné podmienky pre uloženie ochranného dohľadu pred skončením výkonu trestu odňatia slobody sú splnené. Súd konštatuje, že v prípade odsúdeného sa jedná o osobu, ktorá nie je schopná sama viesť riadny život. Uvedený názor súdu potvrdzuje aj výpis z registra trestov, z ktorého nepochybne vyplýva, že odsúdený páchal trestnú činnosť prevažne majetkového charakteru opakovane a systematicky. V období rokov 2008 - 2021 bol jedenásťkrát súdom trestaný, čo znamená, že v takmer každý rok bol súdom odsúdený za spáchané skutky, bol opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, ale ani uložené a vykonané tresty ho neodradili od pokračovania v páchaní trestnej činnosti. Je zrejme, že odsúdený má problém rešpektovať základné a morálne etické normy spoločnosti, nakoľko opakovane a bez kritického náhľadu pácha protiprávne konanie.

Napriek skutočnosti, že odsúdený svojim protiprávnym konaním nespáchal obzvlášť závažný zločin, v ktorého prípade by mu bol ochranný dohľad nariadený zo zákona, jeho správanie počas výkonu trestu odňatia slobody ani prinajmenšom nenasvedčuje takým záverom, že by uložený trest, ktorého predpokladaný koniec je dňa 25.10.2022, splnil aj funkciu výchovnú. Odsúdený bol už počas výkonu väzby trikrát disciplinárne potrestaný. V rámci výkonu trestu je zaradený do diferenciacnej skupiny „C“, bol disciplinárne potrestaný celkovo sedemkrát, a to v priebehu troch mesiacov. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že odsúdený neparticipuje ani na samotnom účele trestu. U odsúdeného absentuje akákoľvek participácia na aktivitách pedagogického pôsobenia formou prednášok a besied, o aktivity v rámci kultúrno - osvetovej činnosti prejavuje len ojedinelý záujem. Po tom, ako bol vyradený z pracoviska pre slabú pracovnú morálku, o ďalšie pracovné zaradenie už neprejavil záujem, v oblasti činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdený vlastnú iniciatívu nevyvíja. Postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti je nekritický, o čom svedčí aj jeho vyjadrenie k návrhu na uloženie ochranného dohľadu, z ktorého je zrejme, že potrebu nariadenia ochranného dohľadu vníma ako postih, ktorého zodpovednosť sa snaží preniesť na niekoho iného. Odsúdený nie je schopný a ochotný prijať zodpovednosť za svoje konanie a vedie asociálny život bez rešpektovania akýkoľvek noriem spoločnosti. Súd má za to, že správanie odsúdeného počas výkonu trestu nenasvedčuje, že po ukončení trestu bude viesť riadny život. Ani napriek intervenciám zo strany väzenského personálu nedošlo u odsúdeného k pozitívnej zmene správania, v jeho správaní a vystupovaní boli opakovane zaznamenané nedostatky a podmienky k udeľovaniu disciplinárnych odmierností si odsúdený nevytvára.

Ochranný dohľad je ochranným opatrením prispievajúcim k ochrane spoločnosti a jej záujmov pred protiprávnou činnosťou, je tak súčasťou komplexu postpenitenciárnej starostlivosti, ktorá je nevyhnutná na dovŕšenie nápravy nielen páchatelov obzvlášť závažných zločinov, recidivistov ale aj odsúdených osôb, u ktorých je obava, že po prepustení budú pokračovať v trestnej činnosti, resp. že nedôjde k ich náležitej resocializácii.

V danom prípade má súd za to, že pomoc probačného a mediačného úradníka v primeranej dĺžke, ktorý odsúdeného navedie, ako si nájsť zamestnanie, vyhýbať sa požívaniu návykových látok, zaradiť sa do spoločnosti a viesť riadny život, môže jeho osobu ovplyvniť len pozitívne. Odmietavý postoj odsúdeného a absencia sebareflexie odsúdeného bez rozporu nasvedčujú tomu, že nariadenie ochranného dohľadu zaručí efektívnosť už uloženého trestu.

Berúc do úvahy osobu odsúdeného, povahu trestnej činnosti, jeho doterajší život, povahu páchanej trestnej činnosti, ako aj skutočnosť, že odsúdený bol opakovane súdne trestaný a užíval návykové látky pred výkonom trestu, dospel súd k záveru, že u neho existuje obava, že po prepustení nebude viesť riadny život a bude pokračovať v ďalšej trestnej činnosti. S poukazom na uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými ustanoveniami zákona, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a odsúdenému uložil ochranný dohľad v trvaní 18 mesiacov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho vyhlásenia na Okresný súd Levice k sp. zn. 2Nt/52/2022.

Sťažnosť má odkladný účinok. Právo podať sťažnosť nemajú tí účastníci konania, ktorí sa svojho práva vopred výslovne vzdali.